

Załącznik nr 4 do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie,
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim
i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu
z dnia 2017 r.

Cele działań ochronnych.

Lp.	Przedmiot ochrony	Cel działań ochronnych
1.	Siedlisko przyrodnicze 3140 Twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki z podwodnymi łąkami ramienic (<i>Charetea</i>)	Utrzymanie stanu ochrony siedliska na co najmniej obecnym poziomie (U1) ²⁾ .
2.	Siedlisko przyrodnicze 3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nymphaeion, Potamion</i>	Utrzymanie przynajmniej obecnego stanu ochrony (U1) ²⁾ kompleksu starorzeczy w dolinie Drawy i Mierzęckiej.
3.	Siedlisko przyrodnicze 3160 Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne	Utrzymanie właściwego stanu ochrony siedliska (FV) ²⁾ , w tym zachowanie w stanie naturalnym, bez presji antropogenicznej, jeziorok dystroficznych i ich strefy brzegowej.
4.	Siedlisko przyrodnicze 3260 Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników (<i>Ranunculion fluitantis</i>)	Zachowanie rzek w stanie naturalnym, z naturalną dynamiką koryta, rumoszu drzewnego i kształtującej się w korycie roślinności, poprzez prowadzenie prac utrzymaniowych i konserwacyjnych w sposób umożliwiający utrzymanie charakteru cieków w stanie zbliżonym do aktualnego.
5.	Siedlisko przyrodnicze 6120 Ciepłolubne, śródładowe murawy napiaskowe (<i>Koelerion glaucae</i>)	Utrzymanie niepomniejszonego areału (21,89 ha) i różnorodności florystycznej płatów muraw, w szczególności muraw z goździkiem piaskowym, strzęplicą siną, tragankiem piaskowym, rozchodnikiem sześciorzędowym i ościstym na podcięciach erozyjnych na brzegach cieków oraz na skarpach przydrożnych.
6.	Siedlisko przyrodnicze 6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>)	Utrzymanie niepomniejszonego areału (11,34 ha) i różnorodności florystycznej płatów siedliska, w tym w szczególności utrzymanie występowania: storczyków z rodzaju kukułka, czarcikęsa łąkowego, nasięźrzała pospolitego, olszewnika kminolistnego. Przywrócenie właściwej ekstensywnej gospodarki łąkarskiej.
7.	Siedlisko przyrodnicze 6430 Ziołorośla górskie (<i>Adenostylion alliariae</i>) i ziołorośla nadrzeczne (<i>Convolvuletalia sepium</i>)	Przywrócenie właściwego stanu ochrony (FV) ²⁾ , w tym poprawa parametru struktura i funkcja (z obecnej U1 na FV) ²⁾ , poprzez utrzymanie naturalnego charakteru cieków i procesów kształtujących ich koryto i brzegi, poprzez prowadzenie prac utrzymaniowych i konserwacyjnych w sposób umożliwiający utrzymanie charakteru cieków w stanie zbliżonym do aktualnego.
8.	Siedlisko przyrodnicze 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	Utrzymanie niepomniejszonego areału łąk (479,08 ha) i związanej z nimi różnorodności florystycznej i faunistycznej. Przywrócenie właściwej ekstensywnej gospodarki łąkarskiej.
9.	Siedlisko przyrodnicze 7110 Torfowiska wysokie z roślinnością	Wyeliminowanie z Puszczy Drawskiej tawuły kutnerowatej, jako neofita zagrażającego torfowiskom.

	torfotwórczą (żywe)	
10.	Siedlisko przyrodnicze 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzerio-Caricetea</i>)	Wyeliminowanie z Puszczy Drawskiej tawuły kutnerowatej, jako neofita zagrażającego torfowiskom. Utrzymanie właściwych warunków wodnych na torfowisku poprzez eliminację ekspansji krzewów i podrostu drzew na torfowisku oraz zabezpieczenie odpływu wody z torfowiska.
11.	Siedlisko przyrodnicze 7210 Torfowiska nakredowe (<i>Cladietum marisci</i> , <i>Caricetum buxbaumii</i> , <i>Schoenetum nigricantis</i>)	Przywrócenie właściwego stanu ochrony (FV) ²⁾ , w tym poprawa parametru struktura i funkcja (z obecnej U1 na FV) ²⁾ , poprzez eliminację ekspansji krzewów i podrostu drzew na torfowisku.
12.	Siedlisko przyrodnicze 7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk	Przywrócenie właściwego stanu ochrony (FV) ²⁾ , w tym poprawa parametru struktura i funkcja (z obecnej U1 na FV) ²⁾ , poprzez utrzymanie właściwych warunków wodnych na torfowisku, eliminację ekspansji krzewów i podrostu drzew na torfowisku oraz zabezpieczenie odpływu wody z torfowiska.
13.	Siedlisko przyrodnicze 9110 Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagetum</i>)	Utrzymanie stanu ochrony siedliska na co najmniej obecnym poziomie (U1) ²⁾ , w tym udział martwego drewna i starych drzew w ilości umożliwiającej utrzymanie siedliska w ww. nie pogorszonym stanie. Renaturyzacja drzewostanów zdominowanych przez gatunki obce ekologicznie (sosna, modrzew, świerk).
14.	Siedlisko przyrodnicze 9130 Żyzne buczyny (<i>Dentario glandulosae-Fagenion</i> , <i>Galio odorati-Fagenion</i>)	Utrzymanie stanu ochrony siedliska na co najmniej obecnym poziomie (U1) ²⁾ , w tym udział martwego drewna i starych drzew w ilości umożliwiającej utrzymanie siedliska w ww. nie pogorszonym stanie. Renaturyzacja drzewostanów zdominowanych przez gatunki obce ekologicznie (sosna, modrzew, świerk).
15.	Siedlisko przyrodnicze 9160 Grąd subatlantycki (<i>Stellario-Carpinetum</i>)	Utrzymanie stanu ochrony siedliska na co najmniej obecnym poziomie (U1) ²⁾ , w tym udział martwego drewna i starych drzew w ilości umożliwiającej utrzymanie siedliska w ww. nie pogorszonym stanie. Renaturyzacja drzewostanów zdominowanych przez gatunki obce ekologicznie (sosna, modrzew, świerk).
16.	Siedlisko przyrodnicze 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>)	Utrzymanie stanu ochrony siedliska na co najmniej obecnym poziomie (U2) ²⁾ , mimo że odbiega od optymalnego – nie jest realny do poprawienia w okresie obowiązywania tego planu zadań ochronnych), w tym udział martwego drewna i starych drzew w ilości umożliwiającej utrzymanie siedliska w nie pogorszonym stanie. Renaturyzacja drzewostanów zdominowanych przez gatunki obce ekologicznie (sosna, modrzew, świerk).
17.	Siedlisko przyrodnicze 9190 Kwaśne dąbrowy (<i>Quercion robri-petraeae</i>)	Utrzymanie stanu ochrony siedliska na co najmniej obecnym poziomie (U2) ²⁾ , mimo że odbiega od optymalnego – nie jest realny do poprawienia w okresie obowiązywania tego planu zadań ochronnych), w tym udział martwego drewna i starych drzew w ilości umożliwiającej utrzymanie siedliska w nie pogorszonym stanie. Renaturyzacja drzewostanów zdominowanych przez gatunki obce ekologicznie (sosna, modrzew, świerk).
18.	Siedlisko przyrodnicze 91D0 Bory i lasy bagienne (<i>Vaccinio uliginosi-Betuletum</i>)	Wyeliminowanie z Puszczy Drawskiej tawuły kutnerowatej, jako neofita zagrażającego siedlisku 91D0.

	<i>pubescentis</i> , <i>Vaccinio uliginosi</i> - <i>Pinetum</i> , <i>Pino mugo</i> - <i>Sphagnetum</i> , <i>Sphagno girgensohnii</i> - <i>Piceetum</i>) i brzoźowo-sosnowe bagienne lasy borealne	
19.	Siedlisko przyrodnicze 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i> , olsy źródliskowe)	Utrzymanie stanu ochrony siedliska na co najmniej obecnym poziomie (U1) ²⁾ , w wyniku utrzymania naturalnego charakteru cieków, w tym naturalnych procesów kształtujących ich koryto poprzez prowadzenie prac utrzymaniowych i konserwacyjnych w sposób umożliwiający utrzymanie charakteru cieków w stanie zbliżonym do aktualnego oraz zmniejszenie oddziaływania presji turystycznej. Udział martwego drewna i starych drzew w ilości umożliwiającej utrzymanie siedliska w ww. nie pogorszonym stanie.
20.	Siedlisko przyrodnicze 91T0 Sosnowy bór chrobotkowy (<i>Cladonio-Pinetum</i> i chrobotkowa postać <i>Peucedano-Pinetum</i>)	Pogłębienie wiedzy o zasobach, rozmieszczeniu i zagrożeniach oraz ocena stanu ochrony siedliska w obszarze Natura 2000. Wskazanie działań ochronnych niezbędnych do osiągnięcia właściwego stanu ochrony.
21.	6216 Sierpowiec błyszczący (<i>Hamatocaulis vernicosus</i>)	Utrzymanie stanu ochrony siedliska gatunku na co najmniej obecnym poziomie (U1) ²⁾ , mimo że odbiega od optymalnego – nie jest realny do poprawienia), w tym monitorowanie jedyne go stanowiska w Puszczy Drawskiej (Storczykowe Mechowisko) i wskazanie ewentualnych działań ochronnych.
22.	1831 Elisma wodna (<i>Luronium natans</i>)	Utrzymanie we właściwym stanie ochrony siedliska gatunku (FV) ²⁾ , w tym monitorowanie jedyne go stanowiska w Puszczy Drawskiej (jezioro Łowiska).
23.	1903 Lipiennik Loesela (<i>Liparis loeselii</i>)	Utrzymanie stanu ochrony siedliska gatunku na co najmniej obecnym poziomie (U2) ²⁾ , mimo że odbiega od optymalnego – nie jest realny do poprawienia), w tym monitorowanie stanowisk w Puszczy Drawskiej (Storczykowe Mechowisko, Torfowisko Przesieki, Kłocie Ostrowieckie).
24.	1324 Nocek duży (<i>Myotis myotis</i>)	Pogłębienie wiedzy o zasobach, rozmieszczeniu i zagrożeniach oraz ocena stanu ochrony gatunku w obszarze Natura 2000. Poprawa akceptacji gatunku poprzez usuwanie guana gromadzącego się pod kolonią rozrodczą na 2 stanowiskach (Zamek w Niemieńsku i siedziba Nadleśnictwa Głusko) oraz przeprowadzenie działań edukacyjnych przeciwdziałających negatywnemu odbiorowi społecznemu gatunku.
25.	1337 Bóbr europejski (<i>Castor fiber</i>)	Utrzymanie we właściwym stanie ochrony gatunku (FV) ²⁾ , w tym poprawa akceptacji gatunku poprzez zastosowanie urządzeń minimalizujących skutki działalności bobrów (np. rury przelewowe, siatki zabezpieczające) oraz przeprowadzenie działań edukacyjnych przeciwdziałających negatywnemu odbiorowi społecznemu gatunku.
26.	1355 Wydra (<i>Lutra lutra</i>)	Utrzymanie we właściwym stanie ochrony gatunku (FV) ²⁾ , w tym przeprowadzenie działań edukacyjnych przeciwdziałających negatywnemu odbiorowi społecznemu gatunku.
27.	1352 Wilk (<i>Canis lupus</i>)	Utrzymanie stałego występowania co najmniej jednej watahy i jej rozrodu. Umożliwienie zasiedlenia niezasiedlonej dotąd części obszaru oraz możliwości migracji i łączności z populacjami sąsiednimi. Zapewnienie bezpieczeństwa osobnikom w obszarze Natura 2000 poprzez oznakowanie tablicami dróg publicznych w

		<p>miejscach stałej migracji tego gatunku. Przeprowadzenie działań edukacyjnych przeciwdziałających negatywnemu odbiorowi społecznemu gatunku.</p>
28.	1166 Traszka grzebieniasta (<i>Triturus cristatus</i>)	Uzupełnienie stanu wiedzy o rozmieszczeniu gatunku w obszarze Natura 2000.
29.	1188 Kumak nizinny (<i>Bombina bombina</i>)	Uzupełnienie stanu wiedzy o rozmieszczeniu gatunku w obszarze Natura 2000.
30.	1220 Żółw błotny (<i>Emys orbicularis</i>)	Uzupełnienie stanu wiedzy o rozmieszczeniu gatunku w obszarze Natura 2000.
31.	1096 Minóg strumieniowy (<i>Lampetra planeri</i>)	<p>Utrzymanie naturalnego charakteru cieków, w tym naturalnych procesów kształtujących ich koryto poprzez prowadzenie prac utrzymaniowych i konserwacyjnych w sposób umożliwiający utrzymanie charakteru cieków w stanie zbliżonym do aktualnego. Przywrócenie i utrzymanie ciągłości ekologicznej cieków w obszarze Natura 2000 poprzez modernizację przepławki przy elektrowni Wodnej Kamienna, umożliwiającej migrację gatunku. Uzupełnienie wiedzy o rozmieszczeniu gatunku w obszarze Natura 2000.</p>
32.	1106 Łosoś atlantycki (<i>Salmo salar</i>)	<p>Przywrócenie i utrzymanie ciągłości ekologicznej cieków w obszarze Natura 2000 poprzez modernizację przepławki przy elektrowni Wodnej Kamienna, umożliwiającej migrację gatunku. Zarybianie rzek w Drawieńskim Parku Narodowym w celu wzmocnienia populacji gatunku.</p>
33	1163 Głowacz białopłetwy (<i>Cottus gobio</i>)	<p>Utrzymanie naturalnego charakteru cieków, w tym naturalnych procesów kształtujących ich koryto poprzez prowadzenie prac utrzymaniowych i konserwacyjnych w sposób umożliwiający utrzymanie charakteru cieków w stanie zbliżonym do aktualnego. Przywrócenie i utrzymanie ciągłości ekologicznej cieków w obszarze Natura 2000 poprzez modernizację przepławki przy elektrowni Wodnej Kamienna, umożliwiającej migrację gatunku. Uzupełnienie wiedzy o rozmieszczeniu gatunku w obszarze Natura 2000.</p>
34.	5339 Różanka (<i>Rhodeus amarus</i>)	<p>Utrzymanie naturalnego charakteru cieków, w tym naturalnych procesów kształtujących ich koryto poprzez prowadzenie prac utrzymaniowych i konserwacyjnych w sposób umożliwiający utrzymanie charakteru cieków w stanie zbliżonym do aktualnego. Przywrócenie i utrzymanie ciągłości ekologicznej cieków w obszarze Natura 2000 poprzez modernizację przepławki przy elektrowni Wodnej Kamienna, umożliwiającej migrację gatunku. Uzupełnienie wiedzy o rozmieszczeniu gatunku w obszarze Natura 2000.</p>
35.	1149 Koza (<i>Cobitis taenia</i>)	<p>Utrzymanie naturalnego charakteru cieków, w tym naturalnych procesów kształtujących ich koryto poprzez prowadzenie prac utrzymaniowych i konserwacyjnych w sposób umożliwiający utrzymanie charakteru cieków w stanie zbliżonym do aktualnego. Przywrócenie i utrzymanie ciągłości ekologicznej cieków w obszarze Natura 2000 poprzez modernizację przepławki przy elektrowni Wodnej Kamienna, umożliwiającej migrację gatunku. Uzupełnienie wiedzy o rozmieszczeniu gatunku w obszarze Natura 2000.</p>
36.	1014 Poczwarówka zwężona (<i>Vertigo angustior</i>)	<p>Przywrócenie właściwego stanu ochrony siedliska gatunku (FV)². Uzupełnienie stanu wiedzy o rozmieszczeniu gatunku w obszarze Natura 2000.</p>
37.	1016 Poczwarówka jajowata (<i>Vertigo</i>)	<p>Przywrócenie właściwego stanu ochrony siedliska gatunku (FV)². Uzupełnienie stanu wiedzy o rozmieszczeniu gatunku w obszarze</p>

	<i>moulinsiana</i>)	Natura 2000.
38.	1032 Skójka gruboskorupowa (<i>Unio crassus</i>)	Utrzymanie we właściwym (FV) ²⁾ stanie ochrony gatunku, w wyniku utrzymania naturalnego charakteru cieków, w tym naturalnych procesów kształtujących ich koryto poprzez prowadzenie prac utrzymaniowych i konserwacyjnych w sposób umożliwiający utrzymanie charakteru cieków w stanie zbliżonym do aktualnego oraz zmniejszenie oddziaływania presji turystycznej. Uzupełnienie stanu wiedzy o rozmieszczeniu gatunku w obszarze Natura 2000.
39.	1037 Trzepla zielona (<i>Ophiogomphus cecilia</i>)	Utrzymanie we właściwym (FV) ²⁾ stanie ochrony gatunku, w wyniku utrzymania naturalnego charakteru cieków, w tym naturalnych procesów kształtujących ich koryto poprzez prowadzenie prac utrzymaniowych i konserwacyjnych w sposób umożliwiający utrzymanie charakteru cieków w stanie zbliżonym do aktualnego. Uzupełnienie stanu wiedzy o rozmieszczeniu gatunku w obszarze Natura 2000.
40.	1042 Zalotka większa (<i>Leucorrhinia pectoralis</i>)	Uzupełnienie stanu wiedzy o rozmieszczeniu gatunku w obszarze Natura 2000.
41.	1060 Czerwończyk nieparek (<i>Lycaena dispar</i>)	Przywrócenie właściwej ekstensywnej gospodarki łąkarskiej. Uzupełnienie stanu wiedzy o rozmieszczeniu gatunku w obszarze Natura 2000.
42.	1084 Pachnica dębowa (<i>Osmoderma eremita</i>)	Utrzymanie stanu ochrony gatunku na co najmniej obecnym poziomie (U2) ²⁾ , mimo że odbiega od optymalnego – nie jest realny do poprawienia w okresie obowiązywania tego planu zadań ochronnych), w tym udział martwego drewna i starych drzew w ilości umożliwiającej utrzymanie siedliska w nie pogorszonej stanie. Podniesienie poziomu wiedzy wśród lokalnych pracowników gmin i starostw o biologii i ekologii chrząszczy ksylobiontycznych. Uzupełnienie stanu wiedzy o rozmieszczeniu gatunku w obszarze Natura 2000.
43.	1088 Kozioróg dębosz (<i>Cerambyx cerdo</i>)	Utrzymanie stanu ochrony gatunku na co najmniej obecnym poziomie (U2) ²⁾ , mimo że odbiega od optymalnego – nie jest realny do poprawienia w okresie obowiązywania tego planu zadań ochronnych), w tym udział martwego drewna i starych drzew w ilości umożliwiającej utrzymanie siedliska w nie pogorszonej stanie. Podniesienie poziomu wiedzy wśród lokalnych pracowników gmin i starostw o biologii i ekologii chrząszczy ksylobiontycznych. Uzupełnienie stanu wiedzy o rozmieszczeniu gatunku w obszarze Natura 2000.
44.	4056 Zatoczek łamliwy (<i>Anisus vorticulus</i>)	Uzupełnienie stanu wiedzy o rozmieszczeniu gatunku w obszarze Natura 2000.

²⁾ Stan ochrony siedliska / gatunku: właściwy (FV), niezadowolający (U1), zły (U2) - według rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. z 2010 r. poz. 186 ze zm.).